

Fonds

Prins Claus Fonds voor
Cultuur en Ontwikkeling

PERSBERICHT

6 september 2017
Amsterdam

Grote Prins Claus Prijs voor twee excellente sociaal bewogen cultuurbeoefenaars

Vincent Carelli, documentairemaker (São Paulo, Brazilië) en Ma Jun, ontwerper van nieuwe media en milieuactivist (Qingdao, China) zullen beiden op 6 december 2017 de Grote Prins Claus Prijs ontvangen uit handen van ZKH Prins Constantijn. Tevens zullen nog vijf andere laureaten worden bekroond tijdens de uitreikingsceremonie in het Koninklijk Paleis Amsterdam: Khadija Al-Salami (Jemen), documentairemaakster en activiste voor vrouwenrechten; L'Art Rue (Tunesië), kunstvereniging; Brigitte Baptiste, milieuactiviste en voorvechtster van genderdiversiteit (Colombia); Amar Kanwar (India), beeldend kunstenaar en sociaal activist; en Diébédo Francis Kéré (Burkina Faso), architect. De huldigingsceremonie zal worden bijgewoond door leden van de Koninklijke Familie en genodigden.

Joumana El Zein Houry, directeur van het Prins Claus Fonds: *“Alle laureaten van dit jaar leggen een sterke verbintenis tussen cultuur en sociaal engagement. Vincent Carelli en Ma Jun gebruiken verschillende media en werken in verschillende disciplines, maar hebben allebei een grote invloed op hun samenleving. Beiden zetten zich in om mensen en het milieu te beschermen. Beiden benadrukken hoe belangrijk het is te luisteren naar de stem van het volk en mensen te laten zien hoeveel macht ze zelf hebben om hun eigen omgeving te beschermen en hun samenleving rechtvaardiger te maken.”*

Het Prins Claus Fonds huldigt al eenentwintig jaar visionaire personen en organisaties voor hun excellente en baanbrekende werk op het gebied van cultuur en ontwikkeling.

Gedeelde Grote Prins Claus Prijs 2017

Vincent Carelli (Parijs 1953, woont sinds zijn 5de jaar in São Paulo, Brazilië) is documentairemaker en activist voor de rechten van inheemse gemeenschappen. Hij heeft hun het vak van videomaken bijgebracht. In 1986 richtte hij een collectief productiecentrum op, 'Video in de dorpen' (Video nas Aldeias'- VNA). VNA voorziet inheemse schoolkinderen van video's in hun eigen taal en heeft een netwerk in het leven geroepen dat verschillende inheemse gemeenschappen met elkaar verbindt. De programma's van VNA worden gemaakt en geregisseerd door inheemse filmmakers uit vijftig gemeenschappen en zijn wijd verspreid in eigen land en elders op de wereld. Ze hebben het publiek in Brazilië tot andere inzichten gebracht over het leven van de inheemse bevolking. Vincent Carelli heeft als eerste de inheemse bevolking op creatieve wijze hun eigen cultuur laten documenteren en aldus een effectief middel gevonden om vooroordelen tegen te gaan en vreedzame relaties tussen verschillende etnische groepen te bevorderen.

Ma Jun (Beijing, China, 1968) is ontwerper van nieuwe media en milieuactivist, die burgers aanzet tot actie tegen industriële vervuiling. In 2006 stichtte hij een non-profit organisatie, het Institute of Public and Environmental Affairs (IPE) met als doel officiële data over vervuiling te verzamelen en te analyseren, en die begrijpelijk en gratis toegankelijk te maken voor de burgers. Ma Jun en IPE hebben een vernieuwende app ontwikkeld, waarmee onder andere bewoners in driehonderd Chinese steden de luchtkwaliteit kunnen controleren en bewijzen van vervuiling in hun buurt kunnen rapporteren. Ma

Jun legt de nadruk op 'best practices' en dringt aan op transparantie. Hij is medeoprichter van een netwerk van ngo's op milieugebied. Via sociale media, lezingen, workshops en publicaties bereikt hij een breed publiek van consumenten, bedrijven en overheidsinstanties met informatie over milieukwesties.

Prins Claus Prijzen 2017

Khadija Al-Salami (Sanaa, Jemen, 1966) is documentairemaakster en activiste voor vrouwenrechten in Jemen. Haar films geven een beeld van de vooroordelen en het misbruik waar Jemenitische vrouwen onder te lijden hebben, en tonen de onrechtvaardigheid van gedwongen kindhuwelijken. Al-Salami leidt lokale technici op en gebruikt gewone burgers als acteurs. Vanwege de voortdurende oorlog en onder druk van conservatieve religieuze leiders zijn bijna alle bioscopen in Jemen gesloten, maar de films van Al-Salami zijn op de zwarte markt te verkrijgen. Over de hele Arabische wereld worden ze wijd verspreid en gekopieerd, ze worden in buurthuizen vertoond en zijn gratis te bekijken op YouTube. Haar film over een ter dood veroordeeld 13-jarig meisje droeg bij aan een burgerinitiatief om het vonnis te herroepen en leidde uiteindelijk tot verandering in de wettige status en de rechten van vrouwelijke gevangenen. Ook heeft zij een stichting in het leven geroepen die vijfhonderdvijftig meisjes de mogelijkheid biedt onderwijs te krijgen.

L'Art Rue (Tunis, Tunesië, 2006) is een kunstvereniging dat het leven in Tunis transformeert door de openbare ruimte te herinrichten voor creatieve expressie en publieke deelname. De vereniging is in 2006 opgericht door het choreografen- en dansers duo Selma en Sofiane Ouissi en organiseert een scala aan activiteiten. Het brengt kunst naar scholen, organiseert workshops voor kunstenaars en *urban professionals*, biedt huisvesting en initieert gezamenlijke research, reflectie en productie. Het heeft een gratis kwartaalblad opgericht met kritische artikelen over kunst in de publieke ruimte en de relatie tussen kunst, burgers en politiek. Het blad wordt verspreid in Noord-Afrika en Europa. In 2007 was L'Art Rue de initiatiefnemer van Dream City, een tweejarig festival van eigentijdse kunst in de openbare ruimte, dat plaatsvond in de medina, in die tijd een bijna verlaten plek. L'Art Rue heeft culturele programma's ontwikkeld voor gemarginaliseerde bevolkingsgroepen, en zet zich in voor meer respect voor de rechten van minderheden. De vereniging wijst politici op de noodzaak van structurele steun voor cultuur en voert gezamenlijk met anderen actie voor sociale rechtvaardigheid.

Brigitte Baptiste (Bogotá, Colombia, 1963) is wetenschapper, strijder voor genderdiversiteit en een inspirerende intellectueel. Ze speelt een belangrijke rol in de ontwikkeling van socio-ecosystemen, een concept waarin natuur en maatschappij worden verbonden in een geïntegreerde aanpak en dat met succes wordt toegepast bij de bescherming van de wetlands in Colombia. Ze is directeur van het Alexander von Humboldt Instituut voor research van biologische hulpbronnen en speelt een sleutelrol bij het formuleren van milieubeleid in voormalige conflictgebieden in Colombia. Ze is een charismatische spreker en profileert zich als transgender vrouw en activiste voor de LHBTQI-gemeenschap, waardoor zij bijdraagt aan het inzicht dat culturele diversiteit deel uitmaakt van de diversiteit in de natuur. Baptiste doceert al meer dan twintig jaar ecologie op de door Jezuiten geleide Javeriana Universiteit. Ze heeft vijftien boeken en een populaire tv-serie geschreven en haar columns verschijnen regelmatig in de krant. Bovendien is ze actief op sociale media. Baptiste is een inspirerend persoon, die met haar innovatieve research en alternatieve manier van verhalen vertellen vooroordelen wegneemt, bruggen bouwt en sociale verandering teweegbrengt.

Amar Kanwar (New Delhi, India, 1964) is beeldend kunstenaar en sociaal activist, die zich inzet voor de ontwikkeling van kunst als middel om sociale rechtvaardigheid te bevorderen. Hij documenteert heikele onderwerpen als onderdrukking, seksueel geweld, armoede en inbezitneming van land en hulpbronnen. Met behulp van poëtische beeldtaal, archiefmateriaal en getuigenissen van betrokkenen creëert hij een gelaagd verhaal op het vlak van kunst, documentaire en activisme. Zijn werk richt zich in de eerste plaats op Zuid-Azië, maar is relevant voor de hele wereld. Kanwar zorgt ervoor dat zijn installaties en vernieuwende hybride kunstvormen een divers publiek bereiken, van lokale filmclubs en

organisaties in de gemeenschappen waar de problemen het meest nijpend zijn, tot exposities en filmfestivals over de hele wereld.

Diébédo Francis Kéré (Gando, Burkina Faso, 1965) is een architect die prachtige gebouwen ontwerpt die tegemoetkomen aan de behoeften van de bevolking. Hij laat zien dat architectuur een genereus vak kan zijn, dat het welzijn van de mensen wil verbeteren. Zijn ontwerpen zijn gebaseerd op ecologische principes en duurzaamheid. Met behulp van plaatselijke materialen combineert hij lokale bouwtradities met hedendaagse constructietechnieken. Kéré is zeer betrokken bij de plaatselijke bevolking en geeft hun het trotse gevoel dat het hún projecten zijn. Hij legt hun zijn plannen en werkwijze voor, schoolt hen in moderne bouwtechnieken en betreft hen bij het bouwproces. Dat motiveert hen om de gebouwen zelf te onderhouden en, met de vaardigheden die ze hebben opgedaan, zelf andere projecten te ontwikkelen.

De selectie

De Prins Claus Prijzen Commissie bestaat uit onafhankelijke, internationale deskundigen op het gebied van cultuur en ontwikkeling. Na uitgebreide research en second opinions worden de laureaten van de Prins Claus Prijzen geselecteerd op grond van aanbevelingen uit het wereldwijde netwerk van het Prins Claus Fonds.

Prins Claus Prijzen Commissie 2017

Emile Fallaux (voorzitter), cultureel adviseur, filmmaker en journalist, Amsterdam, Nederland
Sjeika Hoor Al Qasimi, curator en beeldend kunstenaar, Sharjah, emiraat Sharjah
Defne Ayas, Curator/directeur Witte de With Center for Contemporary Art, Rotterdam, Nederland
Solange Farkas, curator, São Paulo, Brazil
Dinh Q Lê, beeldend kunstenaar, Ho Chi Minhstad, Vietnam
Neo Muyanga, componist en musicus, Kaapstad, Zuid-Afrika
Manuel de Rivero, architect en stedenbouwkundige, Lima, Peru

Fariba Derakhshani, coördinator Prijzen Programma en secretaris Prijzencommissie, Nederland

Noot voor de redactie

Voor interview-aanvragen, aanvullende informatie of beeldmateriaal kunt u contact opnemen met:
Martine Willekens, Prins Claus Fonds Communicatie | m.willekens@princeclausfund.nl |
+31(0) 20 344 9160 | +31 (0) 6 53 60 04 31